

ТЕМА: Кровотечі. Види
кровотеч. Надання
невідкладної допомоги

План :

1. Кровотеча: причини і виникнення.
2. Класифікація кровотеч.
3. Види кровотеч.
4. Гемофілія.
5. Крововтрата.
6. Методи тимчасової зупинки кровотеч.

Кровотечею називають витікання крові з кровоносних судин в результаті порушення цілісності судинної стінки.

Класифікація :

- **Зовнішні** (артеріальні, венозні, капілярні).
- **Внутрішні** (паренхіматозна).
- **Гемоторакс** - називають кровотечу в грудній порожнині
- **Гемоперитонеум** - пошкодження однієї з судин червоної порожнини.
- **Гемартроз** - крововилив у порожнину суглоба.
- **Гематурія** - виділення крові із сечею.
- **Мелена** - виділення крові із калом.
- **Гемоптоє** - кровотеча з дихальних шляхів.
- **Гематемезис** - блювання кров'ю .
- **Метрорагія** - маткова кровотеча.

Артеріальна кровотеча є найбільш небезпечною внаслідок швидкої втрати крові , особливо при порушенні цілості великих судин. При пораненні аорти і великих артерій (сонної , підключичної , клубової та ін.) смерть настає дуже швидко в результаті масивної крововтрати .

Артеріальна кровотеча характеризується швидким , у вигляді пульсуючої струмини , витіканням яскраво-червоної крові . Яскраво-червоний колір її пояснюється високим вмістом кисню. Пов'язка швидко просочується кров'ю, притиснення артерії вище рани значно зменшує або спиняє кровотечу .

Зовнішні кровотечі виникають при порушенні цілості шкіри як ускладнення поранень.

Первинна кровотеча настає відразу ж після поранення , вторинна - в різні строки після поранення, внаслідок зісковзування лігатури, розплавлення або відокремлення тромбу , що закупорив судини , руйнування стінки судини запальним процесом або стороннім тілом.

Ранні вторинні кровотечі виникають протягом першої доби після поранення в результаті виштовхування судинною тромбу і розширення спазмованих судин.

Перша допомога при кровотечах

Спинення кровотечі може бути тимчасовим і остаточним.

Спинення кровотечі:

1. **Провести зупинку невеликих капілярних кровотеч:**
 - обробити рану розчином йоду або зеленкою ;
 - змастити край рани, накласти стерильну серветку;
 - зафіксувати стерильним бинтом чи лейкопластирем.

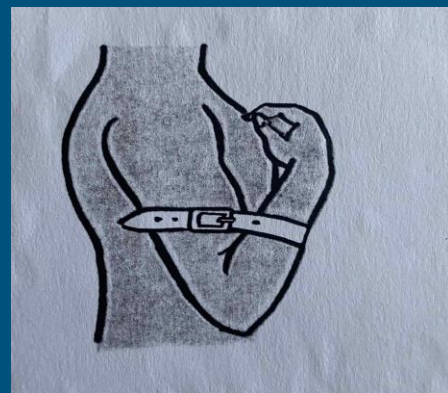
2. Провести пальцеве притискання при ушкодженнях:

- сонної артерії (сонну артерію притиснути до поперечного відростка 4-го шийного хребця, по внутрішньому краю грудинноключично-соскового м'яза в середній його частині);
- плечової артерії (треба притиснути до плечової кістки плечову артерію біля внутрішнього краю двоголового м'яза);
- стегнової артерії (стегнову артерію притиснути до горизонтальної гілки лобкової кістки);
- пахової артерії (пахову артерію треба притиснути до головки плечової кістки по середньому краю волосся пахової западини).

3. Провести спинення кровотечі з підколінної, ліктьової артерій шляхом максимального згинання в суглобі:

- для зменшення кровотечі при пораненнях пахвової і підключичної артерії вам треба максимально завести руку назад, притиснути її до спини і зафіксувати в такому положенні. При цьому підключична артерія здавлюється між 1-им ребром і ключицею;
- при пораненні судин передпліччя і кисті максимально зігніть руку в ліктьовому суглобі і зафіксуйте в такому положенні;

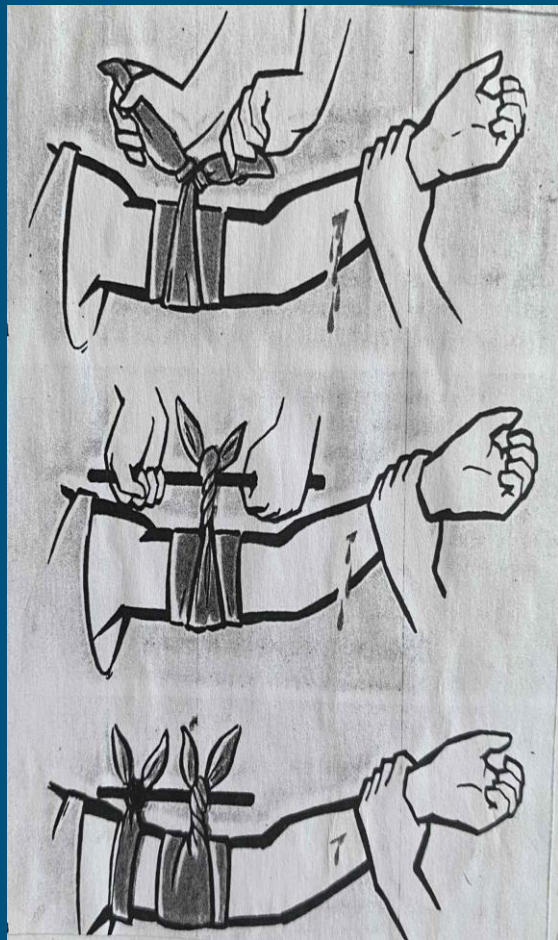
при кровотечі із стопи і гомілки фіксують ногу в положенні максимального згинання в колінному суглобі.

4. Провести накладання джгута :

Джгут Есмарха - це товста гумова трубка до 1,5 м завдовжки . На кінцях джгута для його закріплення є металевий ланцюжок і гачок . Джгут накладають на верхню і нижню третини плеча , на передпліччя , стегно або гомілку вище місця поранення , охоплюючи кінцівку 2-3 витками , після чого зав'язують або закріплюють гачком до ланцюжка . Джгут слід накладати якомога ближче до рани .

- На середню третину плеча внаслідок небезпеки здавлення променевого нерва джгут не накладається.
- Для зменшення травматизації тканини джгут рекомендується накладати після попереднього захисту шкіри м'якою підкладкою.
- При накладанні джгута на ділянку верхньої третини плеча 2-3 витками треба охопити плече, після чого обидва кінці джгута ведуть спереду й ззаду грудної клітки і закріпити на протилежному надпліччі.
- При накладанні джгута на ділянку верхньої третини стегна кінці його ведуть навколо таза й живота і закріпити на протилежному боці над верхньою передньою остю клубової кістки.

- Джгут-закрутку накладають так, щоб він розміщався спереду (згори) кінцівки; його обводять навколо кінцівки, просилають кінець тасьми через пряжку і туго затягують. Кінцівку здавлюють закручуванням дерев'яної палички до припинення кровотечі. Паличку закріплюють у боковій петлі закрутки.
- Кровотечу можна спиняти імпровізованими джгутами – **ременем, косинкою, підтяжками, шарфом** та ін.
- Джгут повинен здавлювати кінцівку помірно, бо туге накладання його внаслідок стиснення нервових стовбурів призводить до розвитку паралічів і значно травмує тканини й стінки судин.

Правильність накладання джгута визначається на підставі припинення кровотечі і зникнення пульсу на кінцівці нижче місця поранення. Слід пам'ятати, що слабо накладений джгут не спиняє кровотечі.

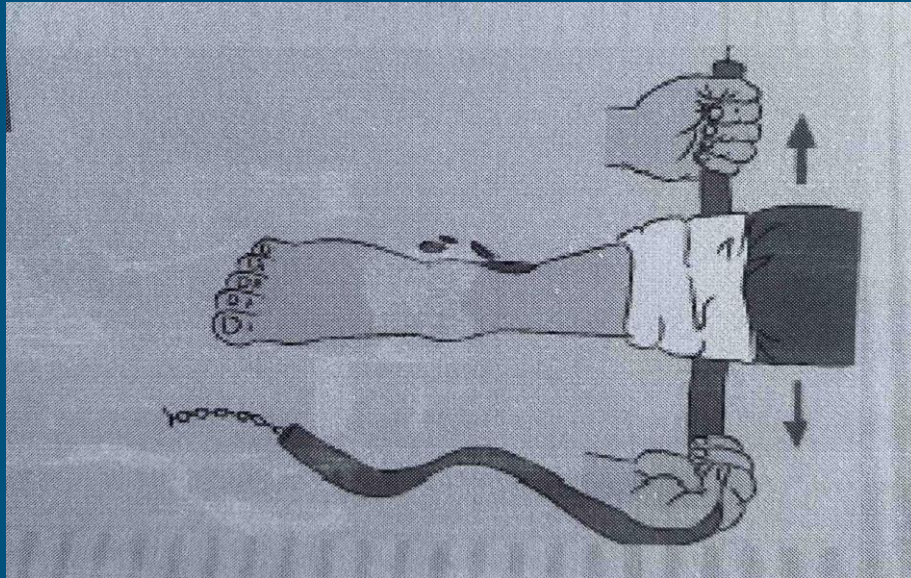
Джгут можна залишати на кінцівці не більше 2 год., бо через повне припинення кровопостачання може настати гангрена її. Взимку і при комбінованих ураженнях – не більше 1 год. Через кожну годину, а взимку через кожні 30 хв., джгут розслабляють на кілька хвилин для поліпшення кровопостачання кінцівки, а потім знову затягують.

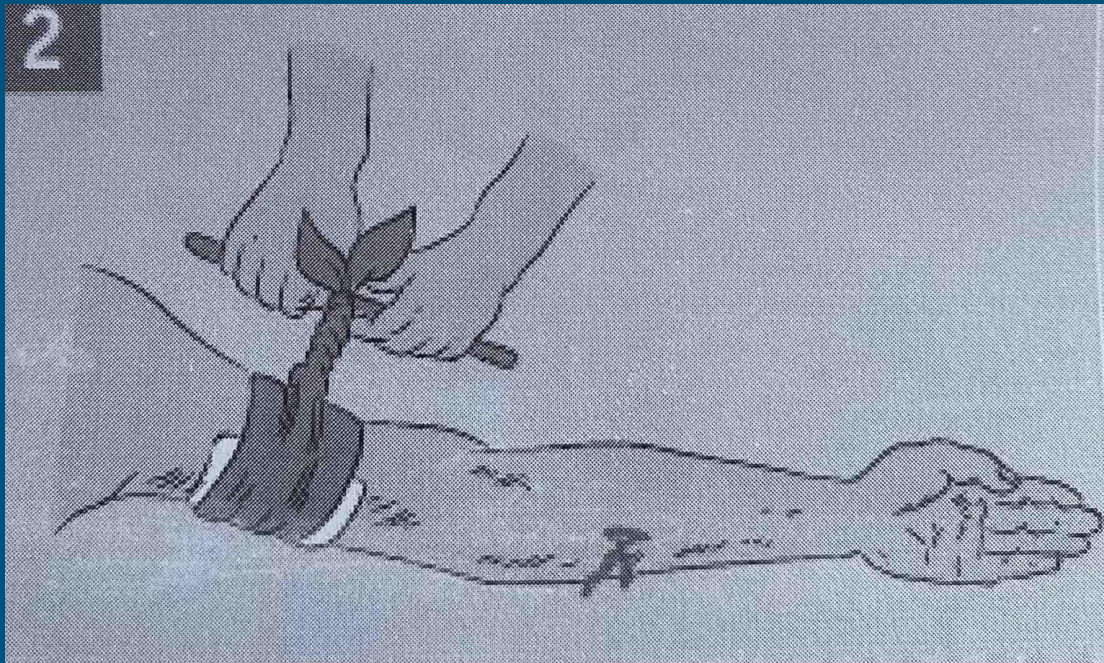
Місця накладання джгута

Послідовність виконання джуга :

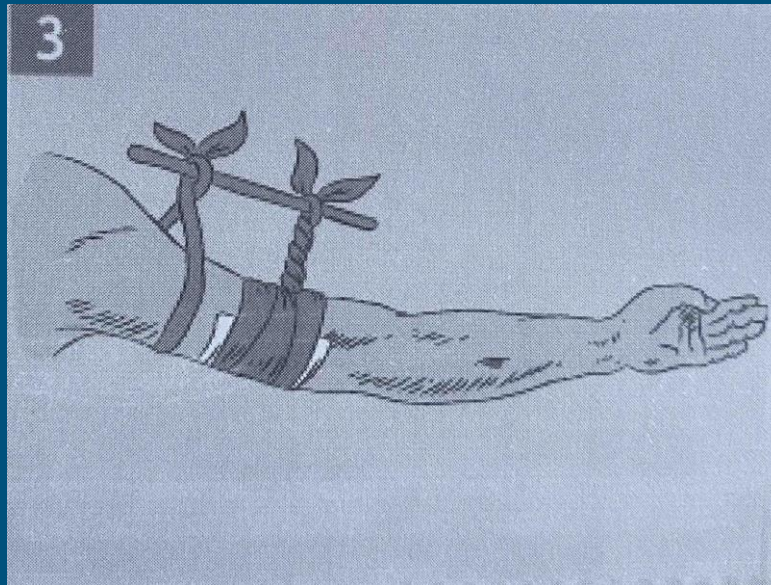
1. Накласти джгут на м'яку підкладку (елемент одягу потерпілого)вище рани і якомога ближче до неї . Підвести джгут під кінцівку і розтягнути .

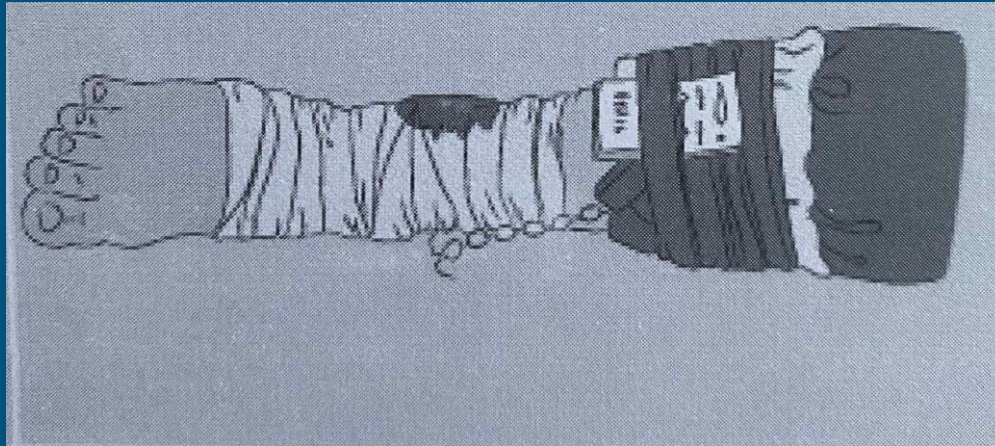
2. Обертаючи гілку , зтягують джгут-закрутку (турнікет)до припинення кровотечі .

3. Закріплюють гілку бинтом , щоб уникнути її розкрування . Кожні 15 хвилин послаблюй джгут, щоб уникнути омертвіння тканин кінцівки . Якщо кровотеча не поновлюється , залишають джгут розпущеним , але не знімають його на випадок виникнення повторної кровотечі .

4. Вкласти записку із зазначенням дати і точного часу (до хвилини) під джгут . Не закривати джгут пов'язкою або шиною. На видному місці (на лобі) зробити напис “Джгут” (маркетом).

Дякую за увагу !

